

ת"פ 25773/03/21 - מדינת ישראל נגד אברהם ביבר

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 25773-03-21 מדינת ישראל נ' ביבר

בפני בעניין:	כבוד השופטת קרן וקסלר המאשימה	מדינת ישראל
נגד		
הנאשם		אברהם ביבר

גזר דין

כתב האישום

- ביום 16.5.22, לאחר שנשמעו מרבית הראיות בתיק, הורשע הנאשם על פי הודאתו, בידי כב' השופטת רוזנברג-שיינרט, בעובדות כתב האישום, המייחס לו ביצוע עבירות **תקיפה הגורמת חבלה של ממש**, לפי סעיף 380 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**) ואיומים לפי סעיף 192 בחוק העונשין.
- על פי המתואר בכתב האישום, במועד הרלוונטי, התגוררו הנאשם והמתלונן בשכנות בבנין משותף. הנאשם התגורר בקומה הרביעית ואילו המתלונן בקומה החמישית. ביום 28.9.20 בסמוך לשעה 12:50 (במהלך יום הכיפורים), עלה הנאשם לדירתו של המתלונן ודפק בחוזקה על הדלת, על מנת להעיר לו על רעש שבוקע מהדירה ומפריע לו לצום. המתלונן פתח את הדלת ובנסיבות אלה איים עליו הנאשם באמרו "**במידה ולא תפסיק את הרעש חבל עליך**". המתלונן התקרב לעבר הנאשם, או אז נגח הנאשם בראשו של המתלונן, באופן שגרם למתלונן לחתך קטן במצח שנזקק להדבקה.
- להשלמת התמונה יצוין, כי נגד המתלונן הוגש כתב אישום נפרד, המייחס לו ביצוע עבירות החזקת סכין שלא כדין ואיומים (ת"פ 48897-12-20). מכתב האישום המתוקן שהוגש בעניינו, ממנו נמחקה העבירה של החזקת סכין, עולה כי לאחר שתקף הנאשם את המתלונן, אחז המתלונן סכין מטבח ורדף אחרי הנאשם, תוך שהוא אוחז בסכין ומאיים בפגיעה לא כדין בגופו. עניינו של המתלונן נדון בפני כב' השופטת אוסטפלד-נאוי ובהתאם להסדר טיעון שנערך בין הצדדים, נמנע בית המשפט מהרשעתו והוטלו עליו צו של"צ בהיקף של 80 שעות, התחייבות להימנע מעבירה ופיצוי לנאשם (המתלונן שם) בסך 500 ₪.

4. עובדה רלוונטית נוספת, היא כי הוצע לנאשם הסדר מותנה עובר להגשת כתב האישום אולם ההליך לא צלח.

טיעוני הצדדים לעונש מיום 16.5.22

5. במסגרת הסדר דיוני שנערך ביניהם, התמקדו הצדדים בשאלת הרשעתו של הנאשם. ב"כ המאשימה ביקשה להשית על הנאשם ענישה בדמות מאסר על תנאי, תוך שהתייחסה להתנהגותו של הנאשם, אשר לקח את החוק לידי וגרם למתלונן לחבלה. בנוגע לעתירה לבטל את הרשעת הנאשם, הפנתה להלכות הידועות בדבר ביטול הרשעה וטענה כי לא הוכחה פגיעה קונקרטית במשלח ידו של הנאשם ובפרנסתו, המצדיקה חריגה מן הכלל.

6. ב"כ הנאשם, מצדו, הדגיש את הרקע הנורמטיבי של הנאשם- אדם כבן 55 הנעדר הרשעות קודמות, אשר שירת כקצין לוחם ביחידות מובחרות וסובל מנכות. לטענתו, הרשעה תוביל לפגיעה אנושה בפרנסתו של הנאשם, העוסק בשירותי מזון והסעדה מול רשויות ציבוריות הדורשות תעודת יושר.

7. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים מצא בית המשפט להפנות את הנאשם לתסקיר שירות המבחן, תוך שקבע כדלקמן "הנאשם נטל היום אחריות על העבירות המיוחסות לו בכתב האישום והורשע בהן על פי הודאתו. נסיבות ביצוע העבירות בתיק דנן אינן שגרתיות, במובן זה שהמתלונן שנתוניו מתוארים בכתב האישום, נטל, לכאורה, סכין ורדף אחרי הנאשם דנן תוך שאיים עליו (הוגש נגדו כתב אישום נפרד על ידי לשכת התביעות). יתרה מכך, עסקינן בנאשם יליד 1967, אשר שירת כלוחם בצה"ל, הוא נטול הרשעות קודמות ולדבריו, נהג לעבוד טרם התיק דנן עבור מוסדות שונים של המדינה. לא למותר להוסיף, אף שאין בכך כמובן כדי לכבול את עמדת המדינה, כי טרם הגשת כתב האישום הוצע לנאשם הסדר מותנה, באופן שעשוי ללמד על כך שמבחינת המאשימה ניתן היה להסתפק בגינו בהליך שאיננו כולל בחובו הרשעה. בנסיבות אלו, ובהסכמת המאשימה, מוצאת מקום להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו. שירות המבחן מתבקש, בין היתר, לבחון את האפשרות לביטול הרשעת הנאשם בדין".

תסקיר שירות המבחן

8. תסקיר מיום 27.2.23 פירט את נסיבותיו האישיות של הנאשם וקורות חייו. הנאשם בן 56, יליד גרמניה, גרוש ואב לארבעה ילדים משתי מערכות יחסים. על אף קשיי הסתגלות שנלוו לעלייתו ארצה בגיל 14 ובעיות עימן התמודד במסגרת המשפחתית, הצליח הנאשם להשתלב באופן תקין במסגרת החינוך, לשמור על חיים נורמטיביים ושירת בצה"ל שירות מלא. הנאשם שיתף, שהוא מסייע לאמו שנמצאת במצב סיעודי וכן מסייע לאחיו הסובל מקשיים שונים, כמפורט בתסקיר. לדבריו, הוא עובד כשף בחדר אוכל בחברת הייטק וכן נותן שירותי ייעוץ לחברת קייטרינג מובילה, שבעבר הייתה בבעלותו.

9. אשר לעבירה, הנאשם קיבל אחריות חלקית על ביצועה, צמצם את המיוחס לו והביע עמדה קורבנית, כשלתפיסתו מדובר בהגנה עצמית. הנאשם אמנם הכיר בפגיעה שגרם למתלונן אולם התקשה להביע כלפיו

אמפתיה. לשיטתו התנהל באופן אלים ואימפולסיבי רק כאקט הגנתי, לאחר שלתפיסתו המתלונן התקרב אליו באופן תוקפני. שירות המבחן התרשם, כי הרקע על ביצוע העבירות הינה התנהלותו הממוקדת של הנאשם בסיפוק צרכיו המידיים לצד קושי לבחון קדימה השלכות מעשיו. אל מול גורמי הסיכון, התייחס שירות המבחן לכוחותיו של הנאשם וסיכויי לשיקום- הנאשם הקפיד לשמור על יציבות ואורח חיים נורמטיבי, הוא הצליח להתבונן באופן ראשוני על הבעייתיות שבהתנהלות, ההליך הפלילי היווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבול, הוא אינו מאופיין בדפוסי אלימות מושרשים ורמת הסיכון הנשקפת ממנו להתנהלות אלימה בעתיד הינה נמוכה.

10. על מנת לבחון לעומק את דפוסיו בדק שירות המבחן את האפשרות לשלבו במסגרת קבוצה טיפולית בתחום האלימות, אולם על אף שהביע הסכמה לכך, התקשה הנאשם למקד מטרות טיפוליות וכן שלל נזקקות טיפולית בתחום האלימות או בכל תחום אחר ולפיכך לא שירות המבחן בהמלצה על העמדתו במבחן.

11. אשר לשאלת ההרשעה, בהתחשב בחשש שהביע הנאשם לפגיעה במישור הכלכלי, בכך שלא יוכל לעבוד בחברה העורכת שירותי הסעדה באירועי יוקרה למותגים בינלאומיים, אם יורשע, סבור שירות המבחן כי הרשעה תפגע בנאשם באופן קונקרטי ומידי במישור התעסוקתי בהסתמך על המסמך שהוצג בפניו. לאור כל האמור לעיל, המלצתו הסופית הינה לשקול בחיוב את ביטול ההרשעה ולהשית על הנאשם צו של"צ בהיקף של 280 שעות.

טיעוני הצדדים מיום 1.3.23

12. בדיון שהתקיים בפניי ביום 1.3.23 השלימו הצדדים את טיעוניהם לעונש.

13. ב"כ המאשימה הפנתה בטיעוניה לחלקים הפחות חיוביים בתסקיר שירות המבחן - לקושי בנטילת אחריות מלאה, אי הבעת אמפתיה כלפי המתלונן ושלילת נזקקות טיפולית. לטענתה, המלצת שירות המבחן לבטל את ההרשעה אינה עולה בקנה אחד עם תוכנו של התסקיר. נוסף לכך, לא הוכחה פגיעה קונקרטית המצדיקה את ביטול הרשעתו של הנאשם, אלא לכל היותר פגיעה ערטילאית. עוד טענה, כי עצם העובדה שמלכתחילה הוצע לנאשם הסדר מותנה, שלא צלח לבסוף, אינה מהווה תנאי מספיק לביטול ההרשעה. נוכח האמור, עתרה להותיר את ההרשעה על כנה ולהטיל על הנאשם עונש של מאסר על תנאי, פיצוי למתלונן וקנס.

14. ב"כ הנאשם התייחס לנסיבות ביצוע העבירות בתיק שאינן שגרתיות, במובן זה שנגד המתלונן הוגש כתב אישום נפרד וכן לעובדה שהמאשימה הציעה לנאשם בתחילת ההליך לסיים את עניינו בהסדר מותנה. ב"כ הנאשם ביקש לשקול את הודיית הנאשם בכתב האישום, את שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, שהתרשם מסיכויי השיקום ולהערכת המסוכנות שנמצאה נמוכה. נוכח האמור, ובשים לב לעברו הנקי של הנאשם, ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

15. בדבריו לעונש הסביר הנאשם כי הוא שומר חוק, מדובר על הסתבכות הראשונה שלו, הוא אב לארבע ילדים ומשלם מזונות בסכומים גבוהים. לדבריו, אם תיוותר הרשעתו על כנה, הוא לא יוכל להמשיך לתת שירותי

הסעדה בה הוא עובד. הדגיש כי לא סירב להשתתף בטיפול שהוצע לו על ידי שירות המבחן, אולם ביקש לאפשר לו להשתלב במסגרת טיפולית בשעות אחר הצהריים, על מנת שלא לפגוע בפרנסתו.

16. מטעם הנאשם הוגשו המסמכים הבאים: מכתב מנכ"ל חברת הקייטרינג עמה הוא עובד, לפיו החברה עורכת אירועי יוקרה מורכבים למותגים בינלאומיים וחברות עסקיות, שבחלקם משתתפים ראשי מדינות זרות נשיאים וראשי ממשלה. אירועים אלה נתונים לביקורת קפדנית של שירותי הביטחון הישראליים ולפיכך, אם יורשע הנאשם, הרי שלא יוכל להיות נוכח באירועים אלה. הוגשו מכתבים מאת ראשי מועצת תל-מונד, בהווה ובעבר, המעידים על אופיו הטוב של הנאשם. כן הוצגו שני מכתבי המלצה מחברות המשתמשות בשירותי קייטרינג של הנאשם. על פי מכתב שהפנה סמנכ"ל התפעול של אחת החברות, העוסקת בפיתוח וייצור מל"טים שהינה בקשר עם מפעלים ביטחוניים בארץ ובעולם, אם לנאשם תהיה הרשעה פלילית, יאלצו לסיים את העסקתו במפעל.

דין והכרעה

17. ההלכה בשאלת הימנעות מהרשעה נקבעה זה מכבר בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.1997) והשתרשה בפסיקתנו. נפסק, כי על דרך הכלל, נאשם שאשמתו הוכחה יורשע בדין, ואילו הימנעות מהרשעה שמורה למקרים חריגים ויוצאי דופן, שבהם מתגלה פער שאינו סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין התועלת שתצמח ממיצוי הדין עמו. לשם הימנעות מהרשעה, יש צורך בקיומם של שני תנאים מצטברים: האחד, סוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה לוותר על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים והשני, כי ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

בנוגע לתנאי השני, על המבקש להימנע מהרשעה להוכיח באמצעות ראיות מבוססות כי תיגרם לו "פגיעה קשה וקונקרטית" בסיכויי שיקומו ואין די בהצבעה על נזק אפשרי עתידי או פגיעה תיאורטית (רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (10.6.2014); רע"פ 7224/14 **משה פרנסקי נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (10.11.2014); רע"פ 1535/20 **דוקורקר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (15.3.2020); רע"פ 174/18 **שלפמן נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (9.1.2018); רע"פ 547/21 **סיטניק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו], (17.3.2021)).

18. תנאים מצטברים אלה אינם חיים במנותק זה מזה, אלא מתקיימת ביניהם מעין "מקבילית כוחות". במילים אחרות, ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, הרי שנדרשת פגיעה קונקרטית ברורה ומוחשית יותר ואילו ככל שמעשי העבירה קלים יותר, כך ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר ובעוצמה פחותה (ע"פ 24457-03-15, ע"פ 26443-03-15 (מרכז) **פבל גוטרמן ודניאל גורביץ' נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.8.2015); וראו גם: עפ"ג (ב"ש) 66903-07-20 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.12.2020); ע"פ (נצרת) 70442-02-19 **ספורי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.10.2019); ע"פ (מרכז) 13540-01-18 **כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29.5.2018); עפ"ג (ב"ש) 27326-12-21 **קיזר נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (9.3.2022)).

19. מן הכלל אל הפרט.

אשר לתנאי הראשון, אני סבורה כי מדובר בעבירה שבנסיבותיה מאפשרת ביטול ההרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נפגעו הערכים החברתיים של שמירה על ביטחונו ושלומו הפיזי והנפשי של המתלונן, הזכות לחיות בביטחון בכבוד ובשלוות נפש ללא שיהיה חשוף לאלימות או מלל מאיים בביתו. תקיפת המתלונן גרמה לו לחבלה, שאמנם אינה חמורה, אולם הצדיקה טיפול רפואי באמצעות הדבקת החתך. על אף האמור, נתתי דעתי לנסיבות הייחודיות של האירוע שהתרחש בעיצומו של יום הכיפורים, עת הנאשם היה שקוע בצום שהופרע על ידי רעש, שבקע מביתו של המתלונן. האירוע בו הורשע הנאשם הוא אירוע ספונטני, שלא כלל שימוש בחפצים. עוד יש לציין את התנהגותו האלימה של המתלונן לאחר תקיפת הנאשם, שאחז בסכין ממטבח ביתו ורדף אחרי הנאשם כשהוא מאיים שייפגע בגופו.

20. זאת ועוד, הסכמת המאשימה להפנות את הנאשם להליך של הסדר מותנה אמנם אינה מצדיקה, כשלעצמה, את ביטול הרשעתו של הנאשם, שכן הנאשם בחר שלא לשתף פעולה עם ההליך ולא נטל אחריות למעשיו (ראו: ע"פ (מרכז) **דין נ' מדינת ישראל** (10.4.2022) (אוסר ברע"פ 3539/22 **דין נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו] (30.5.2022)). ואולם, יש בהפניה להסדר מותנה כדי להצביע על כך שמדובר, להשקפת המאשימה, בעבירה שבנסיבות מסוימות אינה מחייבת הרשעה.

21. אשר לתנאי השני, לאחר לבטים לא מועטים, קיימים בענייננו מספר נתונים שבהצטברותם שכנעוני כי מדובר במקרה בו ניתן להשלים עם ביטול הרשעתו של הנאשם. על אף קשיים, אליהם התייחס שירות המבחן, הערכת המסוכנות הצביעה על מסוכנות נמוכה ועל הרתעה מההליך הפלילי. מדובר באירוע, שאיננו מאפיין את התנהלותו של הנאשם, הנעדר דפוסים עבריינים, שתפקד באופן נורמטיבי לחלוטין עד לאירוע מושא כתב האישום, שירת בצה"ל והינו איש משפחה מסור. הנאשם הציג מסמכים לפיהם פרנסתו עלולה להיפגע, ואף אם לא ניתן לומר שהרשעה תביא לפיטוריו מכל המקומות בהם הוא מועסק, הרי שהוצגו ראיות לפגיעה ממשית ביכולת השתכרותו, בפרט כשמדובר באדם כבן 56, שהאפשרויות העומדות בפניו למציאת תעסוקה אלטרנטיבית אינן גבוהות.

22. חלוף הזמן מאז האירוע, נטילת האחריות וההודיה בכתב האישום ככתבו וכלשונו, אף הם עומדים לזכותו של הנאשם. עוד מצאתי לשקול, אם כי בשולי הדברים, את ביטול הרשעת המתלונן בגין חלקו באירוע ואת העובדה כי בית המשפט מצא לפצות את הנאשם בגין הנזק שנגרם לו כתוצאה ממנה.

23. נוכח האמור לעיל, כשלנגד עיני המלצתו המקצועית של שירות המבחן, התומכת בעתירת ההגנה, אני סבורה כי הפגיעה הצפויה לנאשם מהותרת ההרשעה על כנה, אינה שקולה כנגד האינטרס הציבורי העומד ביסוד ההליך הפלילי.

התוצאה היא שאני מורה על ביטול ההרשעה ומטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. הנאשם יבצע שירות לציבור (של"צ) בהיקף 280 שעות על פי תוכנית שתוכן על ידי שירות המבחן ותוגש

לאישור בית המשפט עד ליום 20.4.23.

על הנאשם להשלים את ביצוע השל"צ תוך שנה מיום אישור התוכנית. הוסבר לנאשם שאם לא יעשה כן, עשוי בית המשפט לגזור את דינו מחדש.

ב. פיצוי בסך של 1,500 ₪ למתלונן, שישולם עד ליום 1.5.23.

ג. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 5,000 להימנע מעבירה בה הורשע או כל עבירה אחרת שיש בה יסוד של אלימות למשך שנתיים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז- לוד תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אדר תשפ"ג, 21 מרץ 2023, בנוכחות הצדדים.